

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 1751
Warszawa, 4 lipca 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Paulinę Hennig-Kłoskę.

(-) Barbara Dolniak; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Zbigniew Gryglas; (-) Paulina Hennig-Kłoska; (-) Michał Jaros; (-) Paweł Kobyliński; (-) Ewa Lieder; (-) Radosław Lubczyk; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Piotr Misilo; (-) Mirosław Pampuch; (-) Ryszard Petru; (-) Monika Rosa; (-) Marek Ruciński; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Joanna Schmidt; (-) Marek Sowa; (-) Elżbieta Stępień; (-) Mirosław Suchoń; (-) Adam Szłapka; (-) Krzysztof Truskolaski; (-) Witold Zembaczyński.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 77:

a) § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) 30 dni od dnia złożenia zeznania lub deklaracji , o których mowa w art. 73 § 2 pkt. 1-3 , z zastrzeżeniem § 2;"

b) § 2 otrzymuje brzmienie :

„W przypadku skorygowania deklaracji :

- 1) w trybie określonym w art. 274 § 1 pkt 1 - nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wniesienia sprzeciwu;
- 2) przez podatnika - nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia jej skorygowania. "

Art.2 Do spraw w toku, do których zastosowanie mają art. 77 § 1 pkt 5 oraz § 2, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art.3 Ustawa wchodzi w życie w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania aktu

Obecna konstrukcja systemu podatkowego i organizacja administracji skarbowej nie zawiera bodźców dla urzędników do sprawnego rozliczania podatków, w tym szybkiego zwracania nadpłaconego podatku. Ustawowo przyjęte terminy zwrotu nadpłaty pochodzą sprzed 20 lat, kiedy urzędy i urzędnicy nie mieli wsparcia w postaci nowoczesnych technologii i specjalnego oprogramowania, więc ich praca była zdecydowanie bardziej czasochłonna. W tej chwili deklaracje podatkowe mogą być weryfikowane dużo szybciej, więc podatnicy powinni wcześniej uzyskiwać zwrot nadpłaconego podatku.

Oczekiwanie na zwrot nadpłaconego podatku dotyka podatników podatku akcyzowego, specjalnego podatku węglowodorowego, jednoosobowe spółki Skarbu Państwa i przedsiębiorstwa państwowe, ale przede wszystkim każdego obywatela, będącego podatnikiem PIT. Przyjęty sposób rozliczania podatku od dochodów osób fizycznych powoduje wystąpienia nadwyżki zapłaconego podatku nad podatkiem należnym dla większości podatników. Naczelnik urzędu skarbowego ma obecnie 90 dni, licząc od dnia złożenia deklaracji PIT przez podatnika, na dokonanie zwrotu tej nadwyżki. Taki sam termin obowiązuje w przypadku korekty deklaracji będącej konsekwencją popełnienia zwyczajnych omyłek, dokonywanej przez urząd lub przez podatnika. Długość tych okresów nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia, zwłaszcza wobec postępującej informatyzacji, która powinna wpływać na wzrost efektywności pracy w urzędach. Przedkładany projekt ustawy skraca te okresy z 90 do 30 dni.

2. Przedstawienie rzeczywistego (faktycznego) stanu w dziedzinie, która ma zostać uregulowana

Przyjęty w polskim prawie sposób wyliczania zaliczek na poczet podatku dochodowego powoduje automatyczne występowanie nadpłaty podatku dla podatników PIT. Dla podatnika, który wykazuje w zeznaniu podatkowym wyłącznie dochody z tytułu wynagrodzenia za pracę i nie korzysta z żadnych dodatkowych ulg, kwota tej nadwyżki będzie równa tzw. kwocie zmniejszającej podatek, wynikającej z przepisów o kwocie wolnej od opodatkowania (w roku podatkowym 2016 556,02 zł, w roku podatkowym 2017 będzie to maksymalnie 1188 zł).

Osoby korzystające z ulg, w tym ponad 4,5 mln podatników wnioskujących o ulgę na dzieci, dostają wyższe kwoty.

Naczelnik urzędu skarbowego ma na zwrot tej kwoty termin do trzech miesięcy od dnia złożenia zeznania podatkowego, przy czym niektóre kategorie podatników, np. rodziny wnioskujące o ulgę prorodzinną na co najmniej 3 dzieci (jeżeli składały wniosek drogą elektroniczną) lub użytkownicy Karty Dużej Rodziny, krócej oczekiwali na zwrot. Jednocześnie wszystkie wątpliwości i błędy w zeznaniu podatkowym wymagające korekty ze strony podatnika powodują wydłużenie terminu oczekiwania na zwrot.

Korekta deklaracji, której przyczyną był błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka oraz korekta deklaracji przez podatnika (np. gdy podatnik sam wykrył błąd po złożeniu deklaracji lub zmienił adres) powodują rozpoczęcie biegu nowego terminu na zwrot nadpłaconego podatku. W obecnym brzmieniu przepisów te zdarzające się w codziennym życiu, proste do wyjaśnienia sytuacje dają urządowi kolejne 3 miesiące na zwrot nadwyżki.

Rozwiązania, powodujące obniżkę podatku, takie jak kwota wolna czy ulgi podatkowe, mają na celu zmniejszenie realnego ciężaru opodatkowania i pozostawienie większej części dochodu do dyspozycji podatnika. W praktyce, im później podatnik otrzymuje te pieniądze, tym mniejsza jest jego korzyść z ulgi (choćby ze względu na inflację). Zapisy Ordynacji podatkowej, regulujące terminy zwracania nadpłaconego podatku przez urzędy skarbowe, pochodzą z 1997r. Od tej pory wystąpił znaczący postęp w informatyzacji urzędów, ponadto coraz więcej podatników PIT rozlicza się elektronicznie (co oszczędza pracy urzędnikom, którzy nie muszą wpisywać danych z ich rozliczeń do systemów informatycznych). W 2015r. z elektronicznych rozliczeń skorzystało ponad 30% podatników, a liczba ta rośnie z roku na rok. Praca urzędów powinna być więc coraz bardziej wydajna a załatwianie prostych, powtarzalnych spraw obywateli coraz szybsze. Można zatem uznać okres 90 dni na zwrot podatku za nieuzasadnione długi.

Nadpłata podatku występuje również wśród płatników innych podatków. Płatnicy podatku dochodowego od osób prawnych, podatku akcyzowego oraz tzw. specjalnego podatku od węglowodorów odprowadzają zaliczki na poczet tych podatków, w wysokości ustalonej na podstawie przeszłych wartości zysku. W trakcie kolejnych okresów rozliczania podatków zysk ten może ulec zmniejszeniu i w efekcie przedsiębiorstwa odprowadzą więcej podatku, niż należy. Wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia nadpłaty występuje również w przypadku spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych, które na mocy odrębnych przepisów zobowiązane są do comiesięcznego odprowadzania zaliczek na poczet wpłaty

zysku. W sytuacji, w której spółka nie osiągnie zysku w takiej wysokości, w jakiej dokonała wpłaty zaliczek, występuje nadpłata. Przechowywanie należnego zwrotu w stosunku do przedsiębiorstw dłużej, niż to niezbędnie konieczne, może mieć negatywny wpływ na ich płynność. Stanowi związanie środków, które przedsiębiorstwo mogło by wykorzystać na sfinansowanie rozwoju i inwestycji.

Podsumowując, obecny długi okres oczekiwania na zwrot podatku po złożeniu lub korekcie deklaracji w przypadku prostego błędu nie znajduje żadnego merytorycznego uzasadnienia, a niepotrzebnie odracza korzyści obywateli z tytułu przysługujących im obniżek podatku i ulg, a w stosunku do przedsiębiorstw: powoduje przymusowe zamrożenie ich środków finansowych. Taka zbędna zwłoka w otrzymaniu należnych środków pogarsza nastawienie obywateli do organów skarbowych, a pośrednio całego państwa i przyczynia się do braku zaufania do tych instytucji oraz pogarsza płynność przedsiębiorców. Długi termin na wypłacenie zwrotu podatku nie przynosi symetrycznych wobec kosztów społecznych korzyści dla sfery publicznej. Skrócenie terminów obligatoryjnego zwrotu podatków nie wygeneruje dodatkowych istotnych obciążeń dla finansów publicznych ani administracji skarbowej.

3. Różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Ustawa zmienia w art. 77 §1 pkt 5, § p. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Ordynacja podatkowa termin na zwrot nadpłaconego podatku z 3 miesięcy na 30 dni odpowiednio od złożenia deklaracji lub wymienionej w tych przepisach korekty deklaracji.

Do spraw rozpoczętych przed wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Przewidywane skutki prawne wejścia aktu w życie:

- a) **gospodarcze** – brak znaczących skutków gospodarczych
- b) **społeczne** – większa korzyść podatników z przysługujących im obniżek i ulg podatkowych. Poprawa oceny funkcjonowania urzędów podatkowych, a pośrednio i całego państwa, w oczach podatników. Wzrost zaufania do instytucji państwa.
- c) **finansowe** – ustawa nie generuje znaczących skutków dla finansów publicznych. Ze względu na konieczność dokonywania zwrotów we wcześniejszym terminie, może wymagać pewnych dostosowań w polityce pożyczkowej państwa, celem zapewnienia odpowiedniej płynności, ale koszty tych dostosowań nie będą istotne w skali obecnych wydatków państwa na obsługę pożyczek.
- d) **prawne** – ustawa nie przynosi znaczących skutków prawnych

5. Przedkładany projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej

Warszawa, 12 lipca 2017 r.

BAS-WAPM/WASiE-1404/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paulina Hennig-Kloska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.; dalej: o.p.) w zakresie art. 77 §1 pkt 5 i §2, którym nadano nowe brzmienie. Istotą nowelizacji jest skrócenie okresu zwrotu nadpłaty podatku z obecnych trzech miesięcy do 30 dni, w przypadku nadpłaty (art. 73 §2 pkt 1-3 o.p.):

- a) w podatku dochodowym – powstałej z dniem złożenia zeznania podatkowego,
- b) w specjalnym podatku węglowodorowym – powstałej z dniem złożenia deklaracji rocznej,
- c) w podatku akcyzowym – powstałej z dniem złożenia deklaracji podatku akcyzowego,
- d) w wpłatach z zysku należnych od jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych – powstałej z dniem złożenia deklaracji za rok obrotowy.

W projekcie zaproponowano również skrócenie terminu zwrotu nadpłaty z obecnych trzech miesięcy do 30 dni w przypadku nadpłaty powstałej w wyniku korekty deklaracji podatkowej dokonanej przez organ podatkowy w trybie art. 274 §1 pkt 1 o.p. (zmieniony art. 77 §2 pkt 1 o.p.) lub podatnika (zmieniony art. 77 §2 pkt 2 o.p.).

Projektowana ustawa miałyby wejść w życie w terminie 30 dni od dnia jej ogłoszenia (art. 3 projektu), przy czym do spraw w toku, do których mają zastosowanie zmieniane przepisy, zastosowanie mieć będą art. 77 §1 pkt 5 i §2 o.p. w brzmieniu sprzed nowelizacji (art. 2 projektu).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy – określenie terminu zwrotu nadpłaty podatku – nie są regulowane prawem Unii Europejskiej. Tym samym pozostają w wyłącznej gestii państw członkowskich.

III. Analiza projektu ustawy pod kątem prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

IV. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Warszawa, 12 lipca 2017 r.

BAS-WAPM/WASiE-1405/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paulina Hennig-Kloska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Przedmiotem projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.; dalej: o.p.) w zakresie art. 77 §1 pkt 5 i §2, którym nadano nowe brzmienie. Istotą nowelizacji jest skrócenie okresu zwrotu nadpłaty podatku z obecnych trzech miesięcy do 30 dni, w przypadku nadpłaty powstałej w sytuacjach określonych w art. 73 §2 pkt 1-3 o.p. (zmiana art. 77 §1 pkt 5 o.p.) oraz w wyniku korekty deklaracji dokonanej przez organ podatkowy (w trybie art. 274 §1 pkt 1 o.p.) lub podatnika (zmiana art. 77 §2 o.p.).

Projektowana ustawa miałaby wejść w życie w terminie 30 dni od dnia jej ogłoszenia (art. 3 projektu), przy czym do spraw w toku, do których mają zastosowanie zmieniane przepisy, zastosowanie mieć będą art. 77 §1 pkt 5 i §2 o.p. w brzmieniu sprzed nowelizacji (art. 2 projektu).

Projekt nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt